

1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1 Termékazonosító

Kereskedelmi név:	Baumit FlexGres
Az azonosítás egyéb eszközei:	nincs

1.2 Az anyag vagy keverék lényeges azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai

Felhasználások:	Kerámia csempék és lapok, kőporcelán lapok (gres) és mozaikok ragasztására átlagos mechanikai igénybevételű alapfelületeken, pl. előregyártott betonelemek (min. 3 hónapos), padlófűtés, teraszok ragasztása esetén, kis- és közepes méretű lapokhoz (max. 30*30 cm). Alkalmas beltérben és olyan fedett kültérben, ahol jelentős hőmérsékletingadozás nem lép fel. Lásd műszaki lap. (A lista nem teljes)
Ellenjavallt felhasználás:	nincs

1.3 A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Gyártó:	BAUMIT Kft. Dorogi Szárazvakolat Gyára H-2510, Dorog, Baumit út 1. Tel: +36 33 512-910 e-mail: baumit@baumit.hu BAUMIT Kft. Alsózsolcai Szárazvakolat Gyára H-3571, Alsózsolca, Ipari park Gyár út 12. Tel.: +36 46 520 010, 520 020 e-mail: baualsozsolca@baumit.hu
A biztonsági adatlapért felelős elérhetősége:	Labor, alkalmazástechnika +36 33 512 910 baumit@baumit.hu

1.4 Sürgősségi telefonszám

Sürgősségi telefonszám:	Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ) 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2. 06-1-476-6464 06-80-201-199 (zöldszám, éjjel-nappal)
-------------------------	---

2. SZAKASZ: A veszély azonosítása

2.1 Az anyag vagy keverék besorolása

A keverék osztályozása

Osztályozás az 1272/2008/EK (CLP) rendelet szerint

Veszélyességi osztályok /Veszélyességi kategóriák	Figyelmeztető mondat kódja	Figyelmeztető mondat
Skin Irrit 2 Eye Dam 1 Skin Sens.1 STOT SE 3	H315 H318 H317 H335	Bőrirritáló hatású. Súlyos szemkárosodást okoz. Allergiás bőrreakciót válthat ki. Légúti irritációt okozhat.

2510 Dorog, Baumit út 1.
Levelezési cím: 2511 Dorog, Pf.: 132.
Tel.: 06-33/512-910, 512-920, 512-930
Fax: 06-33/431-512, 512-950
e-mail: baumit@baumit.hu
baudorog@baumit.hu

3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Levelezési cím: 3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Tel.: 06-32/460-644, 460-718
Fax: 06-32/460-463
e-mail: baupaszt@baumit.hu

3571 Alsózsolca, Ipari park Gyár út 12.
Levelezési cím: 3571 Alsózsolca, Pf.: 4.
Tel.: 06-46/520-010, 520-020
Fax: 06-46/520-058
e-mail: baualsozsolca@baumit.hu

3271 Visonta, Erőmű út 11.
Levelezési cím: 3271 Visonta, Erőmű út 11.
Pf.:16.
Tel.: 06-37-528-200
Fax: 06-37-528-209
e-mail: bauvisonta@baumit.hu

2.2 Címkézési elemek:

Címkézés az 1272/2008/EK (CLP) rendelet szerint

Veszélyt jelző piktogram (ok):	
Figyelmeztetés:	Veszély
Veszélyt jelző mondat (ok):	H315 Bőrirritáló hatású. H317 Allergiás bőrreakciót válthat ki. H318 Súlyos szemkárosodást okoz. H335 Légúti irritációt okozhat.
Óvintézkedésre vonatkozó mondat (ok):	P101 Orvosi tanácsadás esetén tartsa kéznél a termék edényét vagy címkéjét. P102 Gyermekektől elzárva tartandó. P103 Használat előtt olvassa el a címkén közölt információkat. P280 Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező. P305+P351+P338 SZEMBE KERÜLÉS esetén: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása. P302+P352 HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel. P333+P313 Bőrirritáció vagy kiütések megjelenése esetén: orvosi ellátást kell kérni. P261 Kerülje a por belélegzését. P304+P340 BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni. P312 Rosszullét esetén forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz. P501 Az edény tartalmát / a tartályt a nemzeti szabályozásoknak megfelelően kell hulladékként elhelyezni.

2.3 Egyéb veszélyek:

PBT/vPvB besorolás:	A keverék nem felel meg a PBT és vPvB kritériumoknak.
Egyéb veszélyek:	Nincs

3. SZAKASZ: Összetétel vagy összetevőkre vonatkozó adatok**3.2 Keverékek**

Keverék leírása:	Előkevert, mészkő, cement és adalékanyagok		
A keverék összetevői			
CAS szám EINECS szám	Tömeg %	Név	1272/2008/EK CLP szerinti besorolás
1317-65-3	kb. 65	Mészkő (Kalcium-karbonát) Megj. Foglalkozási expozíciós határértékkel rendelkező anyag	A harmonizált listában nem szerepel
65997-15-1 266-043-4	< 40	portlandcement	Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam 1, H318 Skin Sens. 1, H317 STOT SE 3, H335

2510 Dorog, Baunit út 1.
Levelezési cím: 2511 Dorog, Pf.: 132.
Tel.: 06-33/512-910, 512-920, 512-930
Fax: 06-33/431-512, 512-950
e-mail: baunit@baunit.hu
baudorog@baunit.hu

3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Levelezési cím: 3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Tel.: 06-32/460-644, 460-718
Fax: 06-32/460-463
e-mail: baupaszt@baunit.hu

3571 Alsószolca, Ipari park Gyár út 12.
Levelezési cím: 3571 Alsószolca, Pf.: 4.
Tel.: 06-46/520-010, 520-020
Fax: 06-46/520-058
e-mail: baualsozolca@baunit.hu

3271 Visonta, Erőmű út 11.
Levelezési cím: 3271 Visonta, Erőmű út 11.
Pf.: 16.
Tel.: 06-37-528-200
Fax: 06-37-528-209
e-mail: bauvisonta@baunit.hu

Székhely: 2510 Dorog, Baunit út 1.

Adószám: 10442155-2-11, Cégjegyzékszám: 11-09-012709, Bankszámlaszám: UniCredit Bank Hungary ZRt. 10900028-00000002-31050188

7720-78-7		Vas(II)-szulfát Max. 0,5%	Akute tox. 4 H302 Skin irrit. 2 H315 Eye irrit. 2 H319
1333-82-0		Vízoldható Cr ⁶⁺ Max. 2 mg/kg	Strong oxid. 1 H271 Akute tox. 3 H301 Akute tox. 2 H330 Carc. 1A H350 Muta. 1/B H340 Repr. tox.2 H361f Skin burns. 1A H314 Breath. Sens. 1 H334 Skin sens.1 H317 STOT ism. H372 Aquatic akute H400 Aquatic cronic H410

A portlandcement a 1907/2006/EK (REACH) rendelet V2.7 V10 függelék 2.7 cikkelye szerint regisztrálva lett.

*

A megadott veszélyességi utalások szövege a 16. fejezetben található

4. SZAKASZ: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1 Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tudnivalók: Az elsősegély-nyújtóknak nem szükséges védőfelszerelést viselniük. Az elsősegély-nyújtó személyeknek kerülniük kell az érintkezést a keverékkel.

Szembejutás esetén:	A szemet szárazon ne dörzsöljük, a mechanikus, szemhéjkárosodás miatt. A kontakt lencsét el kell távolítani, a szemet, nyitott szemhéj mellett, 10 percig mossuk folyó víz alatt, hogy minden részecskét eltávolítsunk. Izotóniás szemöblítőt (0,9 % NaCl) használjunk. Üzemorvossal, vagy szemorvossal kell konzultálni.
Bőrrel érintkezés esetén:	Száraz keverék esetén, a keveréket el kell távolítani a bőrről, majd a bőrfelületet bő vízzel le kell öblíteni. Nedves keverék esetén a bőrt le kell mosni bő vízzel.
Lenyelés esetén:	Ha a sérült eszméletlenül van, kb. ¼ liter vízzel a száját ki kell öblíteni. Tilos hánytatni! Azonnal orvoshoz kell fordulni.
Belégzés esetén:	A sérültet friss levegőre kell vinni. Tartós vagy később jelentkező irritáció, illetve tartós kellemetlen érzés, köhögés vagy egyéb tünetek esetén orvoshoz kell fordulni.

4.2 Legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások

Szembe jutva:	Szembe jutva a (száraz vagy nedves) keverék súlyos és akár visszafordíthatatlan sérüléseket okozhat.
Bőrrel érintkezve:	Hosszantartó illetve ismételt érintkezés esetén bőrgyulladást okozhat.
Belélegezve:	Porának hosszú időn keresztül ismételt belélegzése megnöveli a tüdőbetegségek kialakulásának kockázatát.
Lenyelve:	Hányás, hányinger
Környezetbe jutva:	Normál használat esetén a termék nem veszélyes a környezetre.

4.3 A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

A sérült ha orvoshoz fordul, és lehetősége van, vigye magával ezt a biztonsági adatlapot, de legalább az anyag címkéjét.

5. SZAKASZ: Tűzoltási intézkedések

5.1 Oltó anyag

Megfelelő oltóanyag:	Víz, hab, széndioxid.
Nem megfelelő oltóanyag:	nincs

2510 Dorog, Baunit út 1.
Levelezési cím: 2511 Dorog, Pf.: 132.
Tel.: 06-33/512-910, 512-920, 512-930
Fax: 06-33/431-512, 512-950
e-mail: baunit@baunit.hu
baudorog@baunit.hu

3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Levelezési cím: 3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Tel.: 06-32/460-644, 460-718
Fax: 06-32/460-463
e-mail: baupaszt@baunit.hu

3571 Alsószolca, Ipari park Gyár út 12.
Levelezési cím: 3571 Alsószolca, Pf.: 4.
Tel.: 06-46/520-010, 520-020
Fax: 06-46/520-058
e-mail: baualsozolca@baunit.hu

3271 Visonta, Erőmű út 11.
Levelezési cím: 3271 Visonta, Erőmű út 11.
Pf.:16.
Tel.: 06-37-528-200
Fax: 06-37-528-209
e-mail: bauvisonta@baunit.hu

5.2 Az anyaghoz vagy a keverékhez társuló különleges veszélyek: Nem ismertek.	
5.3 Tűzoltóknak szóló javaslat A tűzoltóknak nem szükséges különleges védőfelszerelés. Az oltáshoz használt folyadék a csatornahálózatba, vízfolyásokba nem kerülhet.	
6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű környezetbe jutás esetén	
6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások 6.1.1. Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében Védőfelszerelést kell viselni a 8. szakaszban leírtaknak megfelelően. A biztonságos kezelésre és használatra vonatkozó információkat lásd a 7. szakaszban. 6.1.2. A sürgősségi ellátók esetében Sürgősségi ellátók esetében védőruházat nem szükséges, kivéve magas porkoncentráció, ilyenkor légzésvédelemre van szükség.	
6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések A keveréket nem szabad a csatornahálózatba vagy a vizekbe (pl. vízfolyások) beleengedni.	
6.3 A területi elhatárolás és szennyezés mentesítés módszerei és anyagai A kiszóródott terméket lehetőleg száraz állapotban kell összegyűjteni. <u>Száraz keverék esetén:</u> Olyan tisztítási módszert kell alkalmazni, amely nem szórja szét a terméket a levegőben (felporszívózás, elszívás). A maradékot fel kell törölni ronggyal. Kerülni kell a termék belégzését és bőrrel való érintkezését. A kiszóródott anyagot egy tartályban kell elhelyezni. <u>Nedves keverék esetén:</u> A nedves keveréket fel kell tisztítani, és egy tartályba kell helyezni. Az anyagot hagyni kell megszáradni és megszilárdulni az ártalmatlanítás előtt (lásd a 13. szakaszban)	
6.4 Hivatkozás más szakaszokra A további információkat lásd a 8. és a 13. szakaszban.	
7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás	
7.1 Biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:	
Óvintézkedések:	A 8. szakasz ajánlásait be kell tartani. Nem szabad söpörni. Olyan tisztítási módszert kell alkalmazni, amely nem szórja szét a terméket a levegőben, mint például a felporszívózás vagy elszívás.
Foglalkozási higiéniaira vonatkozó előírások:	A terméket nem szabad élelmiszer, ital vagy dohányáru közelében kezelni. Poros környezetben por elleni álarcot és/vagy védőszemüveget kell viselni. A bőrrel való érintkezés elkerülésére védőkesztyűt, zárt ruházatot kell viselni.
7.2 A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt	
Műszaki intézkedések / Tárolási feltételek	Az anyagot száraz körülmények között kell tárolni. Az ömlesztett tárolás silókban történhet. Az ömlesztett tárolásra vonatkozó biztonsági intézkedéseket be kell tartani, mert bármikor felléphet a betemetődés veszélye. A csomagolt termékeket zárt, földtől tisztán tartott zsákokban, hűvös, száraz körülmények között, erős huzattól védve kell tárolni, hogy a termék minősége ne romoljon. A zsákokat stabilan kell halomba rakni.
Csomagoló anyag	Kétrétegű papírszak között fólia
Összeférhetetlen termékek:	Alumínium tartály
7.3 Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)	További információ nem áll rendelkezésre (lásd az 1.2. alpontot).

2510 Dorog, Baunit út 1.
Levelezési cím: 2511 Dorog, Pf.: 132.
Tel.: 06-33/512-910, 512-920, 512-930
Fax: 06-33/431-512, 512-950
e-mail: baunit@baunit.hu
baudorog@baunit.hu

3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Levelezési cím: 3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Tel.: 06-32/460-644, 460-718
Fax: 06-32/460-463
e-mail: baupaszt@baunit.hu

3571 Alsózsolca, Ipari park Gyár út 12.
Levelezési cím: 3571 Alsózsolca, Pf.: 4.
Tel.: 06-46/520-010, 520-020
Fax: 06-46/520-058
e-mail: baualsozsolca@baunit.hu

3271 Visonta, Erőmű út 11.
Levelezési cím: 3271 Visonta, Erőmű út 11.
Pf.:16.
Tel.: 06-37-528-200
Fax: 06-37-528-209
e-mail: bauvisonta@baunit.hu

8. SZAKASZ: Az expozíció elleni védekezés/egyéni védelem**8.1 Ellenőrzési paraméterek**

Összetevők foglalkozási expozíciós határértékei:	CAS szám	Megnevezés	Ország	Határérték	
				8 órás (ÁK) mg/m ³	Rövid távra (CK) mg/m ³
	1317-65-3	Mészkő	Magyarország	10 belélegezhető aeroszol	-
	65997-15-1	Portland cement	Magyarország	10 belélegezhető	-
	1333-82-0	Króm(VI)-trioxid	Magyarország	-	0,05
Összetevők származtatott hatásmentes szint (DNEL)	Portland cement (CAS 65997-15-1) 3 mg/m ³ (8 óra)				

8.2 Az expozíció elleni védekezés**8.2.1****Megfelelő műszaki ellenőrzés**

Olyan porképződést csökkentő, illetve a por környezetbe jutását megakadályozó intézkedéseket kell tenni, amelyek nem szórják szét a terméket a levegőben.

8.2.2.**Egyéni óvintézkedések, például egyéni védőeszközök**

Légutak védelme:		Porálarc P2 szűrőbetéttel (Határértéket meghaladó porexpozíció esetén)
Kézvédelem:		Védőkesztyű
Szem-/arcvédelem:		Zárt, porbejutást megakadályozó szemüveg
Bőr-/testvédelem		Szabványos munkaruha viselendő
Higiéniai intézkedések:	Az étel- és ital fogyasztását el kell hagyni a munkahelyen. A szemmel és a bőrrel való érintkezés esetén alapos mosdás szükséges.	

8.2.3.**A környezeti expozíció elleni védekezés**

Víz: a keverék talajvízbe, lefolyórendszerekbe engedését kerülni kell. Az expozíció miatt a pH érték megemelkedhet. 9 fölé pH esetén ökológiai hatás lép fel. A lefolyó rendszerekbe vagy felszíni vizekbe kerülése, nem megfelelő pH-hoz vezet.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok**9.1 Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk**

a) Külső jellemzők:	fizikai állapot: por szín: szürke
b) Szag:	szagtalan
c) Szag küszöbérték	Nem meghatározható
d) pH-érték	vízzel összekeverve lúgos

2510 Dorog, Baumit út 1.
Levelezési cím: 2511 Dorog, Pf.: 132.
Tel.: 06-33/512-910, 512-920, 512-930
Fax: 06-33/431-512, 512-950
e-mail: baumit@baumit.hu
baudorog@baumit.hu

3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Levelezési cím: 3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Tel.: 06-32/460-644, 460-718
Fax: 06-32/460-463
e-mail: baupaszt@baumit.hu

3571 Alsószolca, Ipari park Gyár út 12.
Levelezési cím: 3571 Alsószolca, Pf.: 4.
Tel.: 06-46/520-010, 520-020
Fax: 06-46/520-058
e-mail: baualsozolca@baumit.hu

3271 Visonta, Erőmű út 11.
Levelezési cím: 3271 Visonta, Erőmű út 11.
Pf.: 16.
Tel.: 06-37-528-200
Fax: 06-37-528-209
e-mail: bauvisonta@baumit.hu

e) Olvadáspont/fagyáspont:	Nem meghatározható
f) Kezdeti forráspont és forráspont tartomány	Nem meghatározható
g) Lobbanáspont:	Nem alkalmazható
h) Párolgási sebesség:	Nem alkalmazható
i) Gyúlékonyság: (szilárd, gázhalmazállapot)	Nincs, a keverék nem éghető
j) Felső/alsó gyulladási határ vagy robbanási tartományok	Nem alkalmazható
k) Göznyomás:	Nem alkalmazható
l) Gőzsűrűség	Nem meghatározható
m) Relatív sűrűség:	Nincs meghatározva
n) Oldékonyság:	1,5 g / l (Portlandcement)
o) Megoszlási hányados n-octanol/víz	Nem alkalmazható
p) Öngyulladás hőmérséklet:	nem éghető
q) Bomlási hőmérséklet:	Nem alkalmazható
r) Viskozitás:	Nem alkalmazható
s) Robbanásveszélyesség:	Nem alkalmazható
t) Oxidáló tulajdonságok:	Nem alkalmazható

9.2 Egyéb információk:Cr⁶⁺ tartalom (mg/kg): < 2**10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség****10.1 Reakciókészség**

További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

10.2 Kémiai stabilitás

Normál körülmények között az anyag stabil.

10.3 Veszélyes reakciók lehetősége

Nem ismertek.

10.4 Kerülendő körülmények

Fagytól, közvetlen napsugárzástól megvédeni, ne engedjük felszíni vagy felszín alatti vízbe

10.5 Nem összeférhető anyagok

Lényeges információ nem áll rendelkezésre

10.6 Veszélyes bomlástermékek

Lényeges információ nem áll rendelkezésre

10.7 Szavatossági idő

Lásd a csomagolást

10.8 További információk

Lényeges információ nem áll rendelkezésre

11. SZAKASZ: Toxikológiai adatok**11.1 A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ**

Veszélyosztály	Kat	Hatás	Referencia
Akut toxicitás - bőr	-	Határérték teszt, nyúl, 24 órás expozíció, 2000 mg / kg testtömeg - nincs letalitást. A rendelkezésre álló adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	(4)
Akute Toxizitát- inhalation	-	Limit teszt, patkány, 5 g/m ³ , nincs akut toxicitás. A vizsgálatokat végeztek portlandcement-klinkerrel, a főösszetevő a cement. A rendelkezésre álló adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	(10)

2510 Dorog, Baunit út 1.
Levelezési cím: 2511 Dorog, Pf.: 132.
Tel.: 06-33/512-910, 512-920, 512-930
Fax: 06-33/431-512, 512-950
e-mail: baunit@baunit.hu
baudorog@baunit.hu

3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Levelezési cím: 3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Tel.: 06-32/460-644, 460-718
Fax: 06-32/460-463
e-mail: baupaszt@baunit.hu

3571 Alsószolca, Ipari park Gyár út 12.
Levelezési cím: 3571 Alsószolca, Pf.: 4.
Tel.: 06-46/520-010, 520-020
Fax: 06-46/520-058
e-mail: baualsozolca@baunit.hu

3271 Visonta, Erőmű út 11.
Levelezési cím: 3271 Visonta, Erőmű út 11.
Pf.:16.
Tel.: 06-37-528-200
Fax: 06-37-528-209
e-mail: bauvisonta@baunit.hu

Akut toxicitás, szájon át	-	A cement kemenceporral végzett vizsgálatok nem utalnak szájon keresztüli toxicitásra. A rendelkezésre álló adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	Szakirodalmi áttekintés
Bőrmarás / bőrirritáció	2	A nedves bőrrel érintkező cement a bőr megvastagodását, megrepedezését, behasadását okozhatja. Horzsolásos sérülés esetén a hosszantartó érintkezés súlyos égési sérüléseket okozhat.	(4) és tapasztalat emberen
Súlyos szem-károsodás / szemirritáció	1	A portlandcement klinkernek sokféle hatása volt a szaruhártyára, a számított irritációs index 128 volt. Az általános felhasználású cement változó mennyiségű portlandcement klinkert, szálló hamut, kohósalakot, gipszet, természetes puccolánt, égetett agyagpalát, szilikaport és mészkövet tartalmaz. A közvetlen érintkezés a cementtel a mechanikus nyomás által szaruhártya-sérülést, továbbá azonnali vagy késleltetett irritációt vagy gyulladást okozhat. Nagyobb mennyiségű száraz cement közvetlen szembe jutásának vagy nedves cement közvetlen szembe fröccsenésének hatásai a mérsékelt szemirritációtól (pl. kötőhártya-gyulladás vagy a szemhéj bőrének gyulladása) a vegyi égési sérülésekig és a vakásig terjedhetnek.	(11), (12) és tapasztalat emberen
Bőr szenzibilizáció	1	Nedves cementpor expozíciójának hatására egyes személyeknél ekcéma alakulhat ki, amelynek oka a magas pH-érték (amely hosszantartó érintkezés után irritatív kontakt bőrgyulladást okoz) vagy az oldható króm (VI)-ra fellépő immunreakció (amely allergiás kontakt bőrgyulladást vált ki). A bőr válaszreakciója különböző formákban jelentkezhet a mérsékelt kiütésektől a súlyos bőrgyulladásig, a válaszreakció a két fent említett mechanizmus kombinációja. Ha a cement oldható króm (VI) redukálószer tartalmaz és a kromátredukció hatásosságának időtartamát nem lépik túl, szenzibilizáló hatás nem várható [(3) hivatkozás].	(5), (13)
Légzőszervi szenzibilizáció	-	Légzőszervi szenzibilizációra nincsenek utalások. Az elérhető adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	(1)
Csírasejt-mutagenitás	-	Csírasejt-mutagenitásra nincsenek utalások. Az elérhető adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	(14), (15)
Rákkeltő hatás	-	A portlandcement expozíciója és a rák között nem mutattak ki okozati kapcsolatot. Az epidemiológiai szakirodalom nem támogatja a portlandcement feltételezett emberi rákkeltőként való megjelölését. A portlandcement nem sorolható be emberi rákkeltőként (ACGIH A4 csoport). Az elérhető adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	(1) (16)
Reprodukciós toxicitás	-	Az elérhető adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	Nincs emberi tapasztalaton alapuló bizonyíték
Célszervi toxicitás – egyszeri expozíció	3	cementpor irritálhatja a torkot és a légutakat. A munkahelyi expozíciós határértékek túllépését követően köhögés, tüsszögés és légzési nehézség fordulhat elő. Összességében a bizonyítékok sora világosan mutatja, hogy a cementpor munkahelyi expozíciója gyengíti a légzésfunkciókat. Ennek ellenére a jelenleg elérhető bizonyítékok nem elegendőek a dózis-válasz kapcsolat megbízható kijelentéséhez e hatásokra vonatkozóan.	(1)
Célszervi toxicitás – ismétlődő expozíció	-	Van egy utalás a krónikus obstruktív légúti betegségekre (COPD) vonatkozóan. A hatások akutak és magas expozíció esetén lépnek fel. Krónikus hatás(ok) nem volt(ak) megfigyelhető(ek) alacsony koncentráció esetén. Az elérhető adatok alapján a besorolási kritériumok nem teljesülnek.	(17)
Aspirációs veszély	-	Nem alkalmazható, mivel a cement nem áll aeroszol formában.	
Egészségre gyakorolt hatás expozíción keresztül A keverék bőrre, szemre, és légzőszervekre jelent egészségi kockázatot, pld. tüdőtágulat vagy asztma léphet fel.			

2510 Dorog, Baumit út 1.
Levelezési cím: 2511 Dorog, Pf.: 132.
Tel.: 06-33/512-910, 512-920, 512-930
Fax: 06-33/431-512, 512-950
e-mail: baumit@baumit.hu
baudorog@baumit.hu

3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Levelezési cím: 3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Tel.: 06-32/460-644, 460-718
Fax: 06-32/460-463
e-mail: baupaszt@baumit.hu

3571 Alsószolca, Ipari park Gyár út 12.
Levelezési cím: 3571 Alsószolca, Pf.: 4.
Tel.: 06-46/520-010, 520-020
Fax: 06-46/520-058
e-mail: baualsozolca@baumit.hu

3271 Visonta, Erőmű út 11.
Levelezési cím: 3271 Visonta, Erőmű út 11.
Pf.:16.
Tel.: 06-37-528-200
Fax: 06-37-528-209
e-mail: bauvisonta@baumit.hu

12. SZAKASZ: Ökológiai adatok

Tilos a készítményt élővízbe, vízfolyásokba és a talajba juttatni.

12.1 Toxicitás

A termék kötött állapotban ártalmatlan a környezetre. A pH érték növekedése miatt nagyobb mennyiségben nem juthat ellenőrizetlenül a felszíni és talajvizekbe.

12.2 Perzisztencia és lebonthatóság

Nem áll rendelkezésre adat.

12.3 Bioakkumulációs képesség

Nem áll rendelkezésre adat.

12.4 A talajban való mobilitás

Nem áll rendelkezésre adat.

12.5 A PBT és a vPvB-értékelés eredményei

A keverék nem felel meg a PBT és vPvB kritériumoknak.

12.6 Egyéb káros hatások

Nem áll rendelkezésre adat.

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok**13.1 Hulladékkezelési módszerek:**

A létesítményeknek és a vállalkozásoknak, amelyek a hulladék gyűjtését, szállítását hasznosítását, ártalmatlanítását végzik, meg kell felelniük a hulladékgazdálkodásra vonatkozó európai szabályozásnak, illetve más helyi, regionális vagy nemzeti rendelkezéseknek. A anyag/keverék maradványainak kezelése és ártalmatlanítása a 2012.évi CLXXXV törvényben és végrehajtási rendeleteiben foglaltak szerint történjen. A hulladék keletkezését el kell kerülni vagy minimálisra kell csökkenteni, amennyire csak lehetséges.

Vízzel össze kell keverni, és megkötés után építési hulladékként vagy betontörmelékként kell eltávolítani, a helyi hatóságok előírásai szerint.

EWC kód:

17 01 07 beton, téglá, cserép és kerámia frakció vagy azok keveréke. Kategória: N

Háztartási szeméttel eltávolítani tilos.

A maradványokat tilos lefolyóba, csatornarendszerbe, WC-be önteni.

A szennyezett csomagoló anyag ártalmatlanítása engedéllyel rendelkező égető műben ajánlott.

EWC kód:

15 01 01 papír és karton csomagolási hulladék. Kategória: 0

15 01 10* veszélyes anyagokat maradvánnyként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok

A papírszak megfelelő tisztítása után, a göngyöleg nem veszélyes hulladékként kezelendő.

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk

A termék, szállítási szempontból nem veszélyes áru.

14.1 UN szám

Nem alkalmazható.

14.2 Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés

Nem alkalmazható.

14.3 Szállítási veszélyességi osztály(ok)

Nem alkalmazható.

14.4 Csomagolási csoport

Nem alkalmazható.

14.5 Környezeti veszélyek

Nem alkalmazható.

14.6 A felhasználót érintő különleges óvintézkedések

Nem alkalmazható.

14.7 A MARPOL-egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás

Nem alkalmazható.

2510 Dorog, Baunit út 1.
Levelezési cím: 2511 Dorog, Pf.: 132.
Tel.: 06-33/512-910, 512-920, 512-930
Fax: 06-33/431-512, 512-950
e-mail: baunit@baunit.hu
baudorog@baunit.hu

3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Levelezési cím: 3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Tel.: 06-32/460-644, 460-718
Fax: 06-32/460-463
e-mail: baupaszt@baunit.hu

3571 Alsószolca, Ipari park Gyár út 12.
Levelezési cím: 3571 Alsószolca, Pf.: 4.
Tel.: 06-46/520-010, 520-020
Fax: 06-46/520-058
e-mail: baualsozolca@baunit.hu

3271 Visonta, Erőmű út 11.
Levelezési cím: 3271 Visonta, Erőmű út 11.
Pf.:16.
Tel.: 06-37-528-200
Fax: 06-37-528-209
e-mail: bauvisonta@baunit.hu

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1 Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok	1907/2006/EK (REACH) rendelet a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról 453/2010/EU rendelet (REACH II. melléklet módosítása a biztonsági adatlapok tartalmi követelményeiről) 830/2015/EU rendelet a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szülő 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról 1272/2008/EK (CLP) rendelet anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról 286/2011/EU rendelet (CLP rendelet módosítása, a műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítása céljából) 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról, és vonatkozó rendeletei: 44/2000. (XII. 27.) EüM. rendelet 25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet munkahelyek kémiai biztonságáról <u>Veszélyes hulladékra vonatkozó előírások:</u> 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról és vonatkozó rendeletei <u>Vízszennyezéssel kapcsolatos rendeletek:</u> 220/2004 (VII. 21.) Korm. rendelet <u>Munkavédelemre vonatkozó előírások:</u> 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről, módosításai és vonatkozó NM, MüM rendeletei.
Felhasználások engedélyezése és/vagy korlátozása:	REACH rendelet XVII. melléklet (korlátozás): nincs rajta REACH rendelet XIV.melléklet (engedélyezés): nincs rajta REACH jelölt lista: szerepel a króm(VI)-oxid (CAS 1333-82-0). 2037/2000/EK rendelet (ózonréteget lebontó anyag): nincs rajta 850/2004/EK rendelet (környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok): nincs rajta 689/2008/EK rendelet (PIC) veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról: nincs rajta 96/82/EK irányelv SEVESO kategória nincs rajta
15.2 Kémia biztonsági értékelés (CSA)	Nem készült.

16. SZAKASZ: Egyéb információk**16.1 Biztonsági adatlap felülvizsgálatakor változott**

Minden pontja átvizsgálásra került, a jelenleg hatályos REACH és CLP rendeletnek megfelelően.

16.2. Rövidítések:

ACGIH	American Conference of Industrial Hygienists
ADR/RID	European Agreements on the transport of Dangerous goods by Road/Railway
APF	Assigned protection factor (Schutzfaktor von Atemschutzmasken)
CAS	Chemical Abstracts Service
CLP	Classification, labelling and packaging (Verordnung (EG) Nr. 1272/2008)
EC50	Half maximal effective concentration (mittlere effective Konzentration)
ECHA	European Chemicals Agency (Europäische Chemikalienbehörde)
EINECS	European Inventory of Existing Commercial chemical Substances
EPA	Type of high efficiency air filter (hoch effizienter Luftfiltertyp)
HEPA	Type of high efficiency air filter (hoch effizienter Luftfiltertyp)

2510 Dorog, Baunit út 1.
Levelezési cím: 2511 Dorog, Pf.: 132.
Tel.: 06-33/512-910, 512-920, 512-930
Fax: 06-33/431-512, 512-950
e-mail: baunit@baunit.hu
baudorog@baunit.hu

3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Levelezési cím: 3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Tel.: 06-32/460-644, 460-718
Fax: 06-32/460-463
e-mail: baupaszt@baunit.hu

3571 Alsózsolca, Ipari park Gyár út 12.
Levelezési cím: 3571 Alsózsolca, Pf.: 4.
Tel.: 06-46/520-010, 520-020
Fax: 06-46/520-058
e-mail: baualsozsolca@baunit.hu

3271 Visonta, Erőmű út 11.
Levelezési cím: 3271 Visonta, Erőmű út 11.
Pf.:16.
Tel.: 06-37-528-200
Fax: 06-37-528-209
e-mail: bauvisonta@baunit.hu

IATA	International Air Transport Association
IMDG	International agreement on the Maritime transport of Dangerous Goods
IUPAC	International Union of Pure and Applied Chemistry
LC50	Median lethal dose (mittlere tödliche Dosis)
MEASE	Metals estimation and assessment of substance exposure
PBT	Persistent, bio-accumulative and toxic (persistent, bioakkumulativ, toxisch)
PROC	Process category (Prozesskategorie/Verwendungskategorie)
REACH	Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals (Verordnung (EG) 1907/2006)
SDB	Sicherheitsdatenblatt
STOT	Specific target organ toxicity (spezifische Zielorgantoxizität)
TRGS	Technische Regeln für Gefahrstoffe
UVCB	Substances of Unknown or Variable composition, Complex reaction products or Biological materials
VCI	Verband der chemischen Industrie e.V.
vPvB	Very persistent, very bioaccumulative (sehr persistent, sehr bioakkumulativ)
VwVwS	Verwaltungsvorschrift wassergefährdende Stoffe

16.2. Irodalom, források:

- (1) Portland Cement Dust - Hazard assessment document EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>.
- (2) Technische Regel für Gefahrstoffe „Arbeitsplatzgrenzwerte“, 2009, GMBI Nr.29 S.605.
- (3) MEASE 1.02.01 Exposure assessment tool for metals and inorganic substances, EBRC Consulting GmbH für Eurometaux, 2010: <http://www.ebrc.de/industrial-chemicals-reach/projects-and-references/mease.php>
- (4) Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzman et al, Dermatosen, 47, 5, 184-189 (1999).
- (5) Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement, NIOH, Page 11, 2003.
- (6) U.S. EPA, Short-term Methods for Estimating the Chronic Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater Organisms, 3rd ed. EPA/600/7-91/002, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1994a).
- (7) U.S. EPA, Methods for Measuring the Acute Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater and Marine Organisms, 4th ed. EPA/600/4-90/027F, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1993).
- (8) Environmental Impact of Construction and Repair Materials on Surface and Ground Waters. Summary of Methodology, Laboratory Results, and Model Development. NCHRP report 448, National Academy Press, Washington, D.C., 2001.
- (9) Final report Sediment Phase Toxicity Test Results with Corophium volutator for Portland clinker prepared for Norcem A.S. by AnalyGen Ecotox AS, 2007.
- (10) TNO report V8801/02, An acute (4-hour) inhalation toxicity study with Portland Cement Clinker CLP/GHS 03-2010-fine in rats, August 2010.
- (11) TNO report V8815/09, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.
- (12) TNO report V8815/10, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.
- (13) European Commission's Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment (SCTEE) opinion of the risks to health from Cr (VI) in cement (Europäische Kommission, 2002): http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/sct/documents/out158_en.pdf.
- (14) Investigation of the cytotoxic and proinflammatory effects of cement dusts in rat alveolar macrophages, Van Berlo et al, Chem. Res. Toxicol., 2009 Sept; 22(9):1548-58
- (15) Cytotoxicity and genotoxicity of cement dusts in A549 human epithelial lung cells in vitro; Gminski et al, Abstract DGPT conference Mainz, 2008.
- (16) Comments on a recommendation from the American Conference of governmental industrial

2510 Dorog, Baunit út 1.
Levelezési cím: 2511 Dorog, Pf.: 132.
Tel.: 06-33/512-910, 512-920, 512-930
Fax: 06-33/431-512, 512-950
e-mail: baunit@baunit.hu
baudorog@baunit.hu

3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Levelezési cím: 3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Tel.: 06-32/460-644, 460-718
Fax: 06-32/460-463
e-mail: baupaszt@baunit.hu

3571 Alsószolca, Ipari park Gyár út 12.
Levelezési cím: 3571 Alsószolca, Pf.: 4.
Tel.: 06-46/520-010, 520-020
Fax: 06-46/520-058
e-mail: baualsozolca@baunit.hu

3271 Visonta, Erőmű út 11.
Levelezési cím: 3271 Visonta, Erőmű út 11.
Pf.: 16.
Tel.: 06-37-528-200
Fax: 06-37-528-209
e-mail: bauvisonta@baunit.hu

(17)	Hygienists to change the threshold limit value for Portland cement, Patrick A. Hessel and John F. Gamble, EpiLung Consulting, June 2008. Prospective monitoring of exposure and lung function among cement workers, Interim report of the study after the data collection of Phase I-II 2006-2010, H. Notø, H. Kjuus, M. Skogstad and K.-C. Nordby, Nat
	Keverék osztályozásának módszere A keverék az egyedi összetevők általános küszöbértékei, valamint az általános koncentrációs határértékei alapján lett osztályozva a CLP rendelet I. melléklete szerint, az összeadhatósági elv figyelembevételével.
A teljes szöveg a vonatkozó H mondatokra ami a 2-3 szakaszban szerepel	
H315 H317 H318 H335	Bőrirritáló hatású. Allergiás bőrreakciót válthat ki. Súlyos szemkárosodást okoz. Légúti irritációt okozhat.
H301 H302 H314 H319 H271 H330 H334 H340 H350 H361 H372 H400 H410	Lenyelve mérgező. Lenyelve ártalmas. Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz. Súlyos szemirritációt okoz. Tűzet vagy robbanást okozhat; erősen oxidáló hatású. Belélegezve halálos. Belélegezve allergiás és asztmás tüneteket, és nehéz légzést okozhat. Genetikai károsodást okozhat < meg kell adni az expozíciós útvonalat, ha meggyőzően bizonyított, hogy más expozíciós útvonal nem okozza a veszélyt >. Rákot okozhat < meg kell adni az expozíciós útvonalat, ha meggyőzően bizonyított, hogy más expozíciós útvonal nem okozza a veszélyt >. Feltehetően károsítja a termékenységet vagy a születendő gyermeket < ha ismert, meg kell adni a konkrét hatást > < meg kell adni az expozíciós útvonalat, ha meggyőzően bizonyított, hogy más expozíciós útvonal nem okozza a veszélyt >. Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén < meg kell adni az expozíciós útvonalat, ha meggyőzően bizonyított, hogy más expozíciós útvonal nem okozza a veszélyt > károsítja a szerveket < vagy meg kell adni az összes érintett szervet, ha ismertek >. Nagyon mérgező a vízi élővilágra. Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.
Az adatlap kiállításáért felelős terület: Labor és Alkalmazástechnika	
Javasolt képzések:	Munkavédelmi oktatás keretében általános vegyi anyagkezelési oktatás. Elsősegély-nyújtó tanfolyam.
eSDS-sel kapcsolatos információ	Változat: 1
	Felülvizsgálat kelte: 2016-04-01.
	Kiadással kapcsolatos információ CLP rendelet szerinti osztályozás

VÉGE

2510 Dorog, Baunit út 1. Levelezési cím: 2511 Dorog, Pf.: 132. Tel.: 06-33/512-910, 512-920, 512-930 Fax: 06-33/431-512, 512-950 e-mail: baunit@baunit.hu baudorog@baunit.hu	3060 Pásztó, Ifjúság u. 3. Levelezési cím: 3060 Pásztó, Ifjúság u. 3. Tel.: 06-32/460-644, 460-718 Fax: 06-32/460-463 e-mail: baupaszt@baunit.hu	3571 Alsószolca, Ipari park Gyár út 12. Levelezési cím: 3571 Alsószolca, Pf.: 4. Tel.: 06-46/520-010, 520-020 Fax: 06-46/520-058 e-mail: baualsozolca@baunit.hu	3271 Visonta, Erőmű út 11. Levelezési cím: 3271 Visonta, Erőmű út 11. Pf.:16. Tel.: 06-37-528-200 Fax: 06-37-528-209 e-mail: bauvisonta@baunit.hu
---	---	--	--